

Selvevaluering 2009 – 2013

Friskoleloven foreskriver, at skolen som en del af den samlede undervisning skal forholde sig et eller flere delelementer af samme. En over årene udviklet evalueringskultur gør, at vi i henhold til friskolelovens § 1B mener at kunne konkludere, at vi er meget tilfredse med den samlede undervisning på Randers Realskole. Vi har således i dette skoleår valgt indskolingens læringsproces og elevernes undervisningsparathed som indsatsområde for vores evalueringsfokus. Formålet er at undersøge, om en ændring i førskoleforløbet med tidlig alsidig screening sammenkoblet med motorisk træning og målrettet udeliv – sammenkoblet med en intensiveret satsning på at forberede forældrene til generelt bedre at kunne støtte deres barn, - er elementer som har en positiv indflydelse på elevernes trivsel og indlæring.

Hvad vil vi undersøge?	Hvordan har førskoleforløbet, indskolingsstrukturen, den motoriske screening påvirket elevernes trivsel og elevernes læring?
Hvordan så indskolingsforløbet ud før 2009, og hvilke problemer var dominerende? Fra 22 til 25 elever	Status før ændring af indskolingsforløb Grundlæggende var der tale om en ”almindelig” indskolingsmodel. Alle børn og forældre inviteredes til indslusningssamtale, hvor modenhed og skoleparathed bl.a. vurderes. Der afholdtes julearrangement for nye elever og forældre for at lære skolen og de andre forældre at kende. ”Førskoleforløbet” var frivilligt, men hovedparten af de optagne elever valgte alligevel at begynde 1. april. I førskoleforløbet blev der fokuseret på social træning og læringsintroducerende materialer. Personalet var overvejende pædagoger – dog var børnehaveklasselederen med i enkelte timer. Klassedannelsen blev foretaget, inden elever mødte op til førskoleforløbet. Eleverne mødte dog ikke ”den rigtige skole” før til almindelig skolestart i august. Typisk var klassestørrelsen 22 elever, som i løbet af indskolingsforløbet dog skulle udvides til 25 elever, når man nåede mellemtrinnet. Netop det faktum, at der skulle sluses elever ind i klassen efterfølgende, så vi som et problem, fordi det viste sig særdeles vanskeligt at lave et godt match, bl.a. fordi det var svært at komme ind i en allerede etableret social størrelse, men også fordi de nye elever ikke havde været igennem den samme sociale og faglige træning som dem, der havde været en del af klassen hele tiden. Omkring klassedannelse måtte vi også konstatere, at det viste sig at være u hensigtsmæssigt at lave klassedannelsen, før vi havde en grundlæggende viden om

I strid med et bærende værdisæt. En ny lektie- og læringskultur hos forældre	det enkelte barn og dets forudsætninger. Omkring læringsstart blev vi hurtigt opmærksom på, at de fleste elever generelt var velmotiverede og parate til at komme i gang. Lærings- udviklingsmæssigt kunne vi se, at der hvert år var elever, som skilte sig ud. Vi havde en ide om, at de motorisk sent udviklede med fordel kunne ”spottes/håndteres” på et tidligere tidspunkt og på en smartere måde. Samtidig havde vi en fornemmelse af, at vi brugte mere tid på at helbrede end på at forebygge helt i strid med et ellers bærende værdisæt på virksomheden, som hedder: ”forebyggelse frem for helbredelse”. Det gælder på det helt fysiske konkrete plan, hvor sundhed, motion, krop og kost er et gennemgående element på alle klassetrin. Men også i forhold til optimal indlæring kunne vi tænke os at satse lidt mere på forebyggelse ikke kun i forhold til eleverne, men også i forhold til forældrene. Kan man eksempelvis sikre, at alle elever er motorisk veludviklede, når indlæringen for alvor begynder? Kan man sikre, at forældrene er parate til at støtte barnet optimalt i den del af indlæringen, der foregår i hjemmet? Vi ved, at de er parate ”holdningsmæssigt”, men kan det lade sig gøre at tilbyde og dermed udruste forældrene med en ”lektie- og læringskultur”, som er optimalt støttende og udviklende for det enkelte barn? Hvordan kunne vi løfte en i forvejen veludviklet og god samarbejdskultur mellem skole og SFO fra et godt til et særdeles godt niveau uden at desavouere de enkelte faggrupper? Det var nogle af spørgsmålene, vi stillede os, da kommissoriet for ”en endnu bedre indskoling” skulle skrives.
Hvilke tiltag har vi gjort i indeværende skoleår og hvordan påtænker vi at evaluere på disse? Senere klassedannelse Tryghed og trivsel	Fra skoleåret 2009/10 satte vi fokus på screening af førskolebørnene. Konkret ansatte vi en fysioterapeut, som blev tilknyttet fra første dag. Samtidig gjorde vi det til en fast del af den normale undervisning i indskoling at sikre, at eleverne indledte dagen med fysisk aktivitet. Målet var, at denne fysiske aktivitet skulle sikre, at eleverne – og måske specielt drengene ville være undervisningsparate i længere tid. Omkring klassedannelsen har vi gjort det, at vi bruger de første måneder i førskoleforløbet til at afkode eleverne og lære dem at kende. En evalueringssamtale med forældrene danner grundlag for den endelige klassedannelse, som sker medio juni. Primærpædagogens rolle er blevet skarpere, og fra 1. august frem til i første omgang efterårsferien afsættes der således 15 timer ekstra timer om ugen til dobbeltbemanding, hvor det for pædagogen handler om at være ”medintegrator”. Det store projekt er indledningsvis at

Klare forventninger til forældrenes rolle	gøre klassen til et godt fællesskab med fokus på tryghed og gensidig respekt. Lidt filosofisk plejer vi at sige, at ”kun der, hvor børn kan føle sig trygge, gror det, de gamle kaldte for lykke”. Sagt på en anden måde – trygge børn har nemmere ved at indlære. De lærere, pædagoger og læsekonsulenter/vejledere, der er tilknyttet indskolingen vurderer løbende elevernes læringsmæssige udvikling og anvender et evalueringssystem, som er udviklet specielt til vores indskoling og som er grundlag for den evalueringsmodel, som de ældre klassetrin anvender. Vi har desuden fokuseret en del mere på introduktion af forældrenes rolle med at læse/lave lektier med deres børn. Vi siger mindst en halv time dagligt, og vi giver gode råd og vejledning til, hvorledes man støtter den gode lektielæsning med barnet. Det siger sig selv, at det hele hviler på et forpligtende, positivt og anerkendende samarbejde.
Hvilke spørgsmål vil vi gerne have afklaret? Hvad er vore forventninger?	Er der tydelig og markant forskel på elevernes læringsparathed? Hvordan forløber læselæringen, når man generelt sammenholder de tidligere år, hvor fokus ikke har været på fysisk aktivitet? Hvordan reagerer børnene/barnet på den fysiske aktivitet? Hvor mange elever har behov for ekstra læsevejlederhjælp? Er det vores samlede vurdering, at den nye indskolingsstruktur og førskoleindsats har givet barnet bedre faglige kompetencer i fagene dansk og matematik? Vi har helt klart den forventning, at eleverne i den nye indskolingsmodel bør få en bedre og mere sikker start på et langt skoleforløb. Alene det faktum, at elever på Randers Realskole i 3. klasse har haft mere end 1 års mere målrettet danskundervisning end gennemsnittet i den kommunale skole, - det skal give positive resultater, der kan tåle sammenligning med netop det kommunale skolesystem. Omkring selve læringsituationen er det vores forventning, at vi kan mærke, at eleverne er i stand til at koncentrere i lidt længere tid ad gangen, netop fordi der er ”brændt energi af” som et led i undervisningen. I forhold til indsatsen vedr. forældrenes ”lektierolle” er det vores håb, at vi kan være med til at grundlægge en ”sunder” normsættende kultur, og at det på længere sig vil være til glæde og gavn, ikke kun fordi eleverne generelt kommer til at opleve en mere målrettet forældreindsats, men også fordi forældrene i dag i langt højere grad end tidligere vil blive

	brugt som ”vejledere” for deres børn i forhold til lektielæsning, - en rolle, som vi formoder ikke alle forældre er udrustet lige godt til. Også her må vi forvente, at nogle forældre vil skulle have ekstra hjælp. Fungerer teamsamarbejdet og dermed også samarbejdet med SFO´en optimalt, eller er der behov for at justere? Hvordan går med at producere egne materialer?
Hvad viser resultatet ind til nu af vore undersøgelser?	Resultaterne indtil nu er, som vi ser det, ret overbevisende. Pædagoger, lærerne og forældre fortæller, at børnene generelt er dygtige og mere skoleparate. De har nu fået deres egen første skoledag – 1. april – en mærkedag, hvor de bliver sat i centrum. Når vi ser på elevernes læsekapacitet, er det allerede nu sådan, at vi skal have ændret delmålene i dansk, for det viser sig, at eleverne rykker hurtigere, end vi havde forventet. Det hænger, som vi vurderer det, sammen med, at eleverne formår at koncentrere sig i længere tid ad gangen, netop fordi der bl.a. aktivt er sat ind for at ”styre” behovet for fysisk aktivitet. På det trivselsmæssige område møder vi imidlertid stadig de samme udfordringer som tidligere. Der er elever og forældre, der skal ”socialiseres” og lære at være en del af et fællesskab. Lærere og primærpædagoger ser positivt på indskolingsmodellen og oplever, at samarbejdet de 2 faggrupper imellem er blevet stærkere. En af grundene er naturligvis en betydelig forøget antal dobbelttimer, som bare for 0. klasserne udgør ca. 300 timer pr. klasse. En anden grund er naturligvis, at større indsigt i hinandens arbejde også medfører en tydeligere respekt for hinandens faglige kompetencer – alt sammen til gavn for eleverne.
Er der/har der været behov for ændringer i det fysiske rum?	En ny fysisk indretning, som bl.a. indebærer nye stole og borde, som kan bruges på mange forskellige måder afhængig af emner, indhold og vurderinger fra teamet. Øget antal af pc’ere samt opsætning af smartboard.
Er der overensstemmelse mellem resultater og vore formodninger?	Helt grundlæggende er det vores oplevelse, at de formodninger vi havde om, at de valgte ændringer ville betyde signifikante positive ændringer for såvel elever, forældre og lærere, er blevet indfrie. Vi er imidlertid

	opmærksomme på, at nyhedens interesse og øget fokus i sig selv kan skabe ændringer. Se i øvrigt foreløbig konklusion længere nede.
Opfølgingsplan: Hvilken tidshorisont opererer vi med? Hvor ofte skal der evalueres?	Hele forløbet evalueres løbende på afdelingsmøder i indskoling og i SFO-regi samt på fællesmøder med SFO og indskoling, men der foruden skal der efter de første 2 år – foråret 2011 være en egentlig evaluering af hele tiltaget for de involverede personalegrupper. Evalueringsudsagnene vil løbende blive tilføjet, ligesom opfølgingsplanen justeres i takt med de indhøstede erfaringer. Det er planen, at alle involverede skal bidrage til evaluering – det betyder personale, elever og forældre.
Hvem har ansvaret?	Alle lærere, pædagoger og øvrige ressourcepersoner, der er tilknyttet, er naturlige ansvarshavere. Herudover er SJ og EV partshavere i forhold til læsevejledning og testning. På lederniveau er SØ og JF tovholdere i tæt kontakt med HM.
Hvor mange ressourcer er der tilført, og er der behov for yderligere ressourcer?	Ansættelse af fysioterapeut. 300 lektioner til hver børnehaveklasse. Betydelig forøgelse af de timemæssige ressourcer til den resterende indskoling. Nye borde og stole. Opsætning af ekstra pc'ere samt hæve/sænke smartbords.
Foreløbig konklusion	I skrivende stund er det vores tidlige konklusion, at initiativet er rigtigt set. "Investeringen" skal naturligvis forrentes fornuftig forstået på den måde, at vi helst skal kunne se flere glade og velmotiverede børn i indskoling, der er undervisningsparate tidligere og i længere tid ad gangen, så er afkastet godt. Hvis det også kaster det af sig, at vi på længere sigt kan se, at vore elever bliver bedre og endnu hurtigere læsere, kan det jo ikke undgå at komme til at smitte af på indlæringen i mellemtrinnet og senere i udskoling. Hvis det også kommer til at betyde, at færre elever skal have støttende/supplerende specialundervisning senere i skoleforløbet, så har initiativet været en succes. HM/LB - januar 2011